

ที่ กค (กจ) ๐๔๐๕.๓/**๘๙๐๐**

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ^{*}
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ข้อหารือเกี่ยวกับการพิจารณาดค่าปรับของงานจ้างก่อสร้างปรับปรุงสถานีไฟฟ้า

เรียน

อ้างถึง

ตามหนังสือที่อ้างถึง
ประกอบด้วย
และ

แจ้งว่า ได้ว่าจ้างกิจการค้าร่วม
ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงสถานีไฟฟ้า

ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยเงื่อนไขในสัญญา ข้อ ๗ วรรคสอง กำหนดให้ผู้รับจ้างต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายใน ๕๑๐ วัน นับถัดจากวันที่ผู้รับจ้างได้รับหนังสือแจ้งจากผู้จ้างว่าจ้างให้เริ่มทำงาน ต่อมา ได้มีหนังสือ ที่ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕ แจ้งให้ผู้รับจ้างสามารถเข้าดำเนินการได้ตั้งแต่วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๕ ทำให้ครบกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ซึ่งในการดำเนินการก่อสร้าง Duct Bank และงานท่อร้อยสายเคเบิลได้ตินลดติดบนพื้นที่ดังกล่าวเป็นของแข็งของทางหลวง ทำให้ต้องได้รับอนุญาตจากแขวงทางหลวง ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ ขออนุญาตกับแขวงทางหลวง ที่ ได้มีหนังสือ ที่ ก่อนจะสามารถเข้าดำเนินการได้ โดย ได้มีหนังสือ และแขวงทางหลวง ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ อนุญาตให้ดำเนินการได้ จึงได้มีหนังสือ ที่ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ แจ้งการอนุญาตดังกล่าวให้ผู้รับจ้างทราบว่าสามารถเข้าดำเนินการได้ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ต่อมาผู้รับจ้างจึงได้มีหนังสือ ที่ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ขอใช้สิทธิขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา เนื่องจากได้รับใบอนุญาตจากแขวงทางหลวงประจำจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นจำนวน ๒๓๘ วัน ซึ่งผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุพิจารณาในเบื้องต้นแล้วมีความเห็นว่า จำกัดนี้เป็นจำนวนที่ผู้รับจ้างหักจากที่ผู้รับจ้างได้รับใบอนุญาต (วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗) ผู้รับจ้างต้องดำเนินการอีก ๒๕๗ วัน (ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗) แต่เนื่องจากสัญญาดังกล่าว ครบกำหนดแล้วเสร็จในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ กรณีนี้จึงเห็นควรนำเสนอผู้มีอำนาจเพื่อยกเว้นกำหนดดังกล่าว ให้ผู้รับจ้างเป็นจำนวน ๒๓๐ วัน นับถัดจากวันครบกำหนดสัญญา (วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) เพื่อให้ครบกำหนดการดค่าปรับในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวผู้รับจ้างดำเนินการงานก่อสร้างอาคารควบคุม (เป็นงานที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการไม่ได้รับใบอนุญาตก่อสร้าง Duct Bank และงานท่อร้อยสายเคเบิลจากแขวงทางหลวง) ล่าช้ากว่าที่แผนการดำเนินงานกำหนดและล่วงเลยกำหนดเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา โดยตามแผนการดำเนินงานผู้รับจ้างต้องดำเนินการก่อสร้างอาคารควบคุม

แล้วเสร็จ ...

แล้วเสร็จในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ แต่การก่อสร้างอาคารควบคุม ผู้รับจ้างพบปัญหาอุปสรรคในการทำงาน คือ ผู้รับจ้างก่อสร้างโดยใช้ความยาวเสาเข็มตามที่ กำหนดไว้ในแบบก่อสร้างไม่ได้ ทำให้ผู้รับจ้าง ได้รับผลกระทบเป็นจำนวน ๕๐ วัน กรณีนี้ จึงเห็นว่า ผู้รับจ้างสมควรดำเนินการก่อสร้างอาคารควบคุม ให้แล้วเสร็จในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ หรืออย่างน้อยที่สุดผู้รับจ้างควรดำเนินการก่อสร้างอาคารควบคุม ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) แต่ควบคุมงานแจ้งว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างอาคารควบคุมแล้วเสร็จในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๗ จึงเป็นกรณีที่ผู้รับจ้างดำเนินการงาน ตามสัญญาล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันจะอ้างตามกฎหมายได้ เป็นจำนวน ๒๖ วัน (วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๗) จึงขอหารือดังนี้

๑. พิจารณาจำนวนวันที่จะงดค่าปรับให้ผู้รับจ้าง โดยนำจำนวนวันที่ผู้รับจ้าง ดำเนินงานที่ไม่ได้รับผลกระทบล่าช้ามาหักลบออกจากจำนวนวันที่ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบจริงด้วย เนื่องจากระหว่างที่ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบดังกล่าว ผู้รับจ้างสามารถดำเนินงานอื่น ๆ ได้ แต่ผู้รับจ้าง ดำเนินงานส่วนอื่นล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควรเรอง ตามนัยหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด่วนมาก ที่ ตพ ๐๐๑๙/๓๘๘๕ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ได้หรือไม่

๒. ตามข้อหารือ ๑ แม้ว่าผู้รับจ้างจะได้รับผลกระทบจากเหตุรอใบอนุญาตงานก่อสร้าง Duct Bank และหอร้อยสายเบเพลลอดถนน เป็นจำนวน ๒๓๐ วัน แต่เมื่อระหว่างที่ผู้รับจ้างรอใบอนุญาต ผู้รับจ้างสามารถดำเนินงานก่อสร้างอาคารควบคุมได้ แต่ผู้รับจ้างดำเนินงานดังกล่าวล่าช้าเป็นจำนวน ๒๖ วัน โดยไม่มีเหตุอันจะอ้างตามกฎหมาย จะสามารถพิจารณาดค่าปรับให้ผู้รับจ้าง เป็นจำนวน ๒๐๔ วัน (๒๓๐ - ๒๖ = ๒๐๔ วัน) ได้หรือไม่

๓. หาก พิจารณาจำนวนวันที่จะงดค่าปรับให้ผู้รับจ้างตามระยะเวลาที่ผู้รับจ้าง ได้รับผลกระทบโดยไม่ต้องคำนึงถึงงานบางส่วนที่ผู้รับจ้างดำเนินการล่าช้ากว่าแผนการดำเนินงาน เนื่องจากการติดต่อผู้รับจ้าง ดำเนินงานตามสัญญาจ้างดังกล่าวต้องการผลสำเร็จของงานทั้งหมดพร้อมกัน ดังจะเห็นได้จากเงื่อนไขสัญญา ข้อ ๗ วรรคสอง กำหนดว่า “ผู้รับจ้างต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายใน ๔๐ วัน นับถัดจากวันที่ผู้รับจ้าง ได้รับหนังสือแจ้งจากผู้รับจ้างให้เริ่มทำงาน” ซึ่งระยะเวลาแล้วเสร็จของงานตามสัญญากำหนดเพียงเวลาเดียว และข้อ ๑๗ ค่าปรับ กำหนดว่า “หากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา และผู้รับจ้างยังไม่ได้บอกเลิกสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้รับจ้างเป็นจำนวนเงินวันละ ๓๑๔,๘๐๐ บาท ...” นอกจากนี้แม้ว่าผู้รับจ้างจะดำเนินงานก่อสร้างอาคารควบคุมแล้วเสร็จในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๗ ซึ่งล่าช้ากว่าแผนการดำเนินงาน แต่การดำเนินการดังกล่าวยังอยู่ในระยะเวลาที่ผู้รับจ้าง มีสิทธิได้รับการพิจารณาดค่าปรับ (วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๗) จึงจะสามารถพิจารณาดค่าปรับ ให้ผู้รับจ้าง เป็นจำนวน ๒๓๐ วัน ตามจำนวนวันที่ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบจริง ได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย)
พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายระยะเวลาทำการ ตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง เช่นเดียวกับกรณีดังต่อไปนี้ (๑) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ (๒) เหตุสุดวิสัย (๓) เหตุเกิดจากพฤติกรรมอันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดตามกฎหมาย (๔) เหตุอื่นตามที่กำหนด ในกฎหมาย” ประกอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๙๒ กำหนดว่า “การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง

ตามมาตรา ๑๐๒ ในกรณีที่มีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือเหตุสุดวิสัย หรือเกิดจากพฤติกรรมอันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดตามกฎหมาย หรือเหตุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทำให้คู่สัญญาไม่สามารถส่งมอบสิ่งของหรืองานตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญาได้ ให้หน่วยงานของรัฐระบุไว้ในสัญญาหรือข้อตกลงกำหนดให้คู่สัญญาต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐทราบภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หากมิได้แจ้งภายในเวลาที่กำหนด คู่สัญญาจะยกมากล่าวอ้างเพื่อขอลดค่าปรับ หรือขอขยายเวลาในภายหลังมิได้ เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหลักฐานชัดแจ้ง หรือหน่วยงานของรัฐทราบดีอยู่แล้วตั้งแต่ต้น” จากหลักการข้างต้น การพิจารณาดูหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง พิจารณาได้จาก ๓ เหตุ ดังนี้

(๗) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หมายความว่า
เหตุที่เกิดจากหน่วยงานของรัฐผู้จ้างและหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) เหตุสุดวิสัย หมายความว่า เหตุสุดวิสัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔

(๓) เหตุเกิดจากพฤติกรรมอันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดตามกฎหมาย โดยเป็นไป
โดยแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ทราบได้การชำระบนี้ยังมิได้กระทำลง
โดยอันหนึ่งซึ่งลอกหนืดมิต้องรับผิดชอบ ทราบนั้นลอกหนืดหากว่าผิดนัดด้วย”

ทั้งนี้ เหตุดังกล่าวต้องมีส่วนสัมพันธ์และมีผลโดยตรงกับงานตามสัญญาและเป็นเหตุให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถมอบสินค้าได้ทันตามกำหนดระยะเวลาในสัญญา โดยหลักการในการพิจารณาตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๙ นั้น สามารถแบ่งได้เป็น ๒ กรณี กล่าวคือ การงดหรือลดค่าปรับจะเป็นการพิจารณาอนุมัติให้ในเวลาที่ล่วงเลยกำหนดระยะเวลาของสัญญาหรือข้อตกลงไปแล้วและเป็นกรณีที่มีค่าปรับเกิดขึ้นแล้วส่วนอีกกรณีหนึ่ง คือ การขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงจะเป็นกรณีการพิจารณาอนุมัติให้ก่อนที่จะครบกำหนดสัญญาและค่าปรับยังไม่เกิดขึ้น

๒. กรณีข้อหารือ ๑ - ๓ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า

ได้ว่าจ้างกิจการค้าร่วม

๑ | ຮະກອນ

และ

ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงสถานีไฟฟ้า

ตามสัญญาเลขที่

ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยผู้รับจ้างต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายใน ๕๐ วัน
นับถัดจากวันที่ผู้รับจ้างได้รับหนังสือแจ้งจากผู้ว่าจ้างให้เริ่มทำงาน ซึ่ง ได้มีหนังสือ ที่
ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕ แจ้งให้ผู้รับจ้างเข้าดำเนินการ และผู้รับจ้างได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่
๔ ตุลาคม ๒๕๖๕ ทำให้ครบกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
โดยโครงการตั้งกล่าวกำหนดให้ผู้รับจ้างต้องทำงานตามแผน ได้แก่ งานก่อสร้างอาคารควบคุม ขนาด
๑.๐๐ x ๓๒.๐๐ ม. Type B จำนวน ๔๐๕ วัน เริ่มดำเนินงานวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ กำหนดแล้วเสร็จ
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ งานด้านโยธา (งานก่อสร้าง DUCT BANK พร้อมปักเสาและดันท่อร้อยสายเคเบิล
ลอดใต้ถนน) จำนวน ๑๐๖ วัน เริ่มดำเนินงานวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ กำหนดแล้วเสร็จวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๖
และงานด้านไฟฟ้า (งานร้อยสายเคเบิลใต้ดินลอดใต้ถนนและงานทดสอบสายเคเบิลใต้ดิน) จำนวน ๒๑๐ วัน
เริ่มดำเนินงานวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ กำหนดแล้วเสร็จวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ แต่เนื่องจาก
งานก่อสร้าง Duct Bank และงานร้อยสายเคเบิลใต้ดินลอดใต้ถนนอยู่ในพื้นที่ของแขวงทางหลวง

ต้องดำเนินการขออนุญาตกับแขวงทางหลวง ก่อน และเมื่อได้รับอนุญาตรายบัตรแล้ว
จึงได้มีหนังสือแจ้งการอนุญาตดังกล่าวให้ผู้รับจ้างทราบ และเข้าดำเนินการได้เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗
ผู้รับจ้างจึงได้มีหนังสือขอใช้สิทธิขยายระยะเวลาเนื่องจากได้รับอนุญาตจากแขวงทางหลวง ล่าช้า

จำนวน ...

จำนวน ๒๓๘ วัน นับถัดจากวันสิ้นสุดสัญญา (วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) ประกอบกับงานก่อสร้างอาคารควบคุม ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน และล่วงเลยกำหนดเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา เนื่องจากผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างโดยใช้ความพยายามเข้มตามที่กำหนดไว้ในแบบก่อสร้างไม่ได้ทำให้ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบเป็นจำนวน ๕๐ วัน กรณีการพิจารณาด้วยลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงด้วยเหตุที่เกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ ผู้ว่าจ้าง และหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องนั้น จะต้องเป็นผลโดยตรงที่ทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาได้ โดยหาก พิจารณาแล้วเห็นว่า การขออนุญาตใช้พื้นที่กับแขวงทางหลวง ล่าช้า และการก่อสร้างโดยใช้ความพยายามเข้มตามที่กำหนดไว้ในแบบก่อสร้างไม่ได้เป็นผลกระทบโดยตรงที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการทำงานของผู้รับจ้าง ทำให้ไม่อาจดำเนินงานตามสัญญาได้ กรณีดังกล่าวจึงอยู่ในดุลพินิจที่ จะพิจารณาด้วยลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริงตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบระเบียบฯ ข้อ ๑๔๒ ข้างต้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางแพตริเชีย มงคลวนิช)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ
ฝ่ายเลขานุการ
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๔๕ - ๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th